

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtrum consensus in occulto per verba de præsentis faciat matrimonium? 5

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

mentalis ex parte vnius, ex neutra parte est matrimonium: quia matrimonium consistit in iura coniunctione, vt dictum est*. Tamen probabiliter potest credi dolus non esse, nisi signa euidentia illi appareant: quia de quolibet præsumendum est bonum, nisi probetur contrarium. Vnde ille, ex cuius parte dolus non est, à peccato excusatur per ignorantiam.

Ad tertium dicendum, quòd in tali casu Ecclesia compellit eum ad standum cum prima vxore: quia secundum ea iudicat quæ foris apparent; nec decipitur in iustitia siue iure, quamuis decipiatur in factis. Sed ille debet potius excommunicationem sustinere, quam ad primam vxorem accedere: vel debet in aliis regiones remotius fugere.

ARTIC. V.

Vtrum consensus in occulto factus per verba de presenti, faciat matrimonium?

188

*Tho 4. d.
28 q. vni
ca, ar. 3.*

AD quintum sic proceditur. Videtur, quòd consensus in occulto factus per verba de presenti non faciat matrimonium. Res enim in potestate alterius existens, non transfertur in potestatem alterius, nisi consentiente illo, in cuius potestate erat. Sed puella erat in potestate patris. Ergo non potest per matrimonium transire in potestatem viri, nisi patre consentiente: & ita si fiat in occulto consensus, etiam per verba de presenti expressus, non facit matrimonium.

¶ 2 Præterea, Sicut in matrimonio actus nuptialis est quasi de essentia sacramenti, ita etiam in penitentia. Sed sacramentum penitentia non perficitur nisi mediantibus Ecclesie ministris, qui sunt factorum dispensatores. Ergo nec matrimonium perficitur nisi per sacerdotem, & ita non potest fieri in occulto, absque sacerdotali benedictione.

¶ 3 Præterea, Baptismus, quia potest fieri in occulto, & in aperto fieri, non prohibetur ab Ecclesia fieri in occulto. Sed Ecclesia prohibet clandestina fieri matrimonia. Ergo non possunt fieri in occulto.

*decret. li.
4. in tit. 3.*

¶ 4 Præ-

¶ 4 Præterea, ¶ Inter eos qui in secundo gradu
 sibi continent, matrimonium contrahi non potest: quia
 Ecclesia prohibuit. Sed similiter Ecclesia prohibuit *
 clandestina matrimonia. Ergo non possunt esse ve-
 ra matrimonia.

SED contra, Posita causa, ponitur effectus. Sed
 causa * sufficiens matrimonij est consensus per ver-
 ba de præsentibus expressus. Ergo siue fiat in publico,
 siue in occulto, matrimonium sequitur.

¶ Præterea, Vbicumque est debita materia, & de-
 bita forma sacramenti, ibi est sacramentum. Sed in
 occulto matrimonio seruatur debita materia, quia
 ibi sunt legitimæ personæ ad contrahendum; & debi-
 ta forma, quia ibi sunt verba de præsentibus consensum
 exprimentia. Ergo est ibi verum matrimonium.

RESPONDEO dicendum, quòd sicut in alijs sacra-
 mentis, quædam sunt de essentia sacramenti, quibus
 omnibus non est sacramentum; quædam autem ad so-
 lemnitatem sacramenti pertinent, quibus omisis ve-
 rum nihilominus perficitur sacramentum, quamuis
 peccet qui omittit: ita etiam consensus expressus per
 verba de præsentibus inter personas legitimas ad con-
 trahendum, matrimonium facit: quia hæc duo sunt
 de essentia sacramenti, alia autem omnia sunt de
 solemnitate sacramenti, quia ad hoc adhibentur, vt
 matrimonium conuenientius fiat. Vnde si omittan-
 tur, verum est matrimonium: quamuis peccent sic
 contrahentes, nisi per aliquam legitimam causam
 excusetur.

Ad primum ergo dicendum, quòd puella non est
 in potestate patris quasi ancilla, vt sui corporis po-
 testatem non habeat; sed quasi filia, ad educandum.
 In idè secundum hoc quòd libera est, potest se in
 potestatem alterius absque consensu patris dare, sicut
 potest aliquid vel aliqua intrare religionem, &
 absque consensu parentum, cum sit persona libera.

Ad secundum dicendum, quòd actus noster in præ-
 sentibus, quamuis sit de essentia sacramenti, non

tamen est sufficiens ad inducendum proximum effectum sacramenti; scilicet absolutionem à peccatis; & ideo oportet, quòd ad perfectionem sacramenti interueniat actus sacerdotis. Sed in matrimonio, actus nostri sunt causa sufficiens ad inducendum proximum effectum, qui est obligatio: quia quicumque est sui iuris, potest se alteri obligare. Et ideo sacerdotis benedictio non requiritur in matrimonio, quasi de essentia sacramenti.

Ad tertium dicendum, quòd etiam prohibetur, ne Baptismus aliquis accipiat præterquam à sacerdote, nisi in articulo necessitatis. Matrimonium autem non est sacramentum necessitatis; & ideo non est similis ratio. Prohibentur* autem clandestina matrimonia, propter pericula quæ inde euenire solent; quia frequenter in talibus est aliqua fraus ex altera parte; frequenter etiam ad alia coniugia transseunt*, dum penitent de illis quæ subito facta sunt; & multa alia mala inde accidunt; & speciem temporitudinis, præter hoc habent.

Ad quartum dicendum, quòd non sunt prohibita clandestina matrimonia, quasi contra essentiam matrimonij existentia; sicut sunt prohibita matrimonia illegitimarum personarum, quæ sunt materia debita huic sacramento: & ideo non est simile.

QVÆST. XLVI.

De consensu, cui aduenit iuramentum vel copula carnalis, in duos articulos diuisa.

Deinde considerandum est de consensu, cui aduenit iuramentum, vel copula carnalis.

Circa quod quaruntur duo.

¶ Primo, vtrum iuramentum adiunctum consensui per verba de futuro, expresso, faciat matrimonium?

¶ Secundo, vtrum copula carnalis eidem consensui adueniens, faciat matrimonium?

*in decre.
lib. 4. tit.
3. & in
Decretis
Causa
30. q. 5.
c. Aliter
legitimum
est, c. 1.
* ut dicit
Gratian.
caus. 30.
q. 5. c. 11.
in fine.
Amb. li.
1. de A-
braham,
c. 9.*